

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nunc Electi Episcopi Vgentini, Tractatus De Canonicis, Et
Dignitatibus, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

28 De Canonicorum Adiunctis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

CAPVT XXVIII.

De Canonicorum Adiunctis.

SUMMARIUM.

- 1 Capitulum initio cuiuslibet anni duos ex Capitulo ad quid eligere teneatur, ostenditur.
- 2 Capitula non excepta minimè cōprehenduntur sub decreto Concil. sess. 25. de reform. c. 6.
- 3 Ecclesia Collegiata erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto Concil. sess. 25. de reform. c. 6.
- 4 Capitulum, ubi in principio anni duos de Capitulo non elegerit, poterit Episcopus per se solum procedere, dummodo illud prius morcat.
- 5 Iurisdictio non deuoluitur ad Adiunctos, sed ad Superiorem, si Episcopus nolit, vel non valeat contra Capitulares delinquentes procedere.
- 6 Decretum Conc. sess. 25. de reform. c. 6. procedit in Episcopo non consecrato, & in Capitulo Sede vacante.
- 7 Adiuncti in procedendo iurisditionē habent.
- 8 Adiuncti iuramentum subire debent de bene, & fideliter se habendo.
- 9 Adiuncti recusari possunt à parte, & solo iuramento.
- 10 Adiuncti si sine fraude tempore diuinorum Officiorum absint, priuandi non sunt quotidianis distributionibus.
- 11 Conc. sess. 25. de reform. c. 6. subtulit immemorabilem consuetudinem.
- 12 Vicarius Episcopi, & Capituli Sede vacante potest procedere contra Capitulares adhibitis duobus de Capitulo iuxta formam Concil. sess. 15. de reform. c. 6.
- 13 Notarius proprius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum Cathedralis Ecclesie, qui Capitulo suspectus non sit.
- 14 Fiscalem, qui interuenire solet in criminibus Canonicorum reorum, assumere potest Episcopus in visitatione personarum Cathedralis Ecclesie vel alium, quem magis voluerit, deputare.
- 15 Sententia erit nulla si Episcopus, & unus ex duobus Adiunctis sine tertio pronūciarent.
- 16 Visitatio Capitulorum, & personarum Episcopis concessa, intelligenda est cumulatione, non priuatine ad Abbates, & Decanos, & alios, quibus ante Consilium competeat ius visitandi seorsum tamen ab Episcopis.
- 17 Collectores Camera Apostolica, si sunt Canonici, ab Episcopo visitari, & corrigi non possunt.
- 18 Visitare potest Episcopus sine adiunctis corpus Ecclesie Cathedralis, & Sacramen-

tum, Reliquias, vestes, ornamenta, ceteraque ad cultum diuinum destinata, & Capellas, ac Capellanas.

- 19 Visitando potest Episcopus sine Adiunctis peccata, & excessus Capitularium, quos correctione, & punitione dignos repperit, corrigere, punire & emendare, non tamen pœna ordinaria.
- 20 Episcopus sine Adiunctis procedere potest ad priuationem Canonici ex causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non suscepierint.
- 21 Episcopus potest initio ad summariam informationem, & detentionem sine Adiunctis procedere in criminibus ex incontinentia prouenientibus, & in atrocioribus delictis depositionem, aut degradationem requiruntibus, ubi de fuga timetur.
- 22 Episcopus potest procedere sine Adiunctis ad pœnas contra Capitulares non obseruantes diem festum S. Augustini ab eodem indictum.
- 23 Capitulum totum quando deliquit contra Capitulares sine Adiunctis procedit Episcopus, modo delictum non sit in ipsius personam, vel in contemptum illius.
- 24 Episcopus potest sine Adiunctis rationem exigere ab Officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante, nisi veli criminaliter ad illorum punitionē procedere.
- 25 Causas pendentes contra Capitulares exemptas coram Vicario foraneo procedente cum adiunctis à Capitulo deputatis, non potest ad se auocare Episcopus, sed bene cum Adiunctis.
- 26 Episcopus non tenetur cum Adiunctis procedere contra Coadiutores cum futura successione, nisi ex forma coadiutorie colligatur ipsis concessa fuisse omnia priuilegia, quæ habent Canonici.
- 27 Episcopus potest procedere sine Adiunctis contra Portionarios habentes vocē in Capitulo.

DE TATVIT Concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 6. vt Capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex Capitulo duos, de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel eius Vicarius cum extra visitationem processerit contra Capitula Cathedralium, illorumque personas tam in formando processum, quam in cæteris omnibus actibus vsque ad finem causæ inclusiue, coram Notario tamen ipsius Episcopi, & in eius domo, aut consueto Tribunali procedere teneatur.

Quod eodem cap. 6. nouè statutum est de adhibendis his duobus Adiunctis, ab antiquis Canonibus profluit, nam in Concilio Carthaginensi IV. c. 23. dispositum fuerat vt Episcopus nullis causam audiat absque præsentia Clericorum suorum, alioquin irrita sit sententia,

tia, nisi praesentia clericorum confirmetur, sunt verba Concilij relata in c. Episcopus pen. 15. q. 7. quod optime aduertit Mantica. decis. 202. n. 9. indeque receptum, ut in grauib. in quibus procedere ad sententiam suspensionis, foret necessarium Capituli iudicium, c. 1. de excessib. Pral. id est, consensus, ut explicat Felin. in c. irrefragabili, sub n. 3. vers. sed dic quod immo, de offic. Ordin. quamuis in leuib. sufficiat consiliu, Fr. Emm. qq. Reg. 10. q. 22. art. 7. refert & sequitur Lotter. de re benef. lib. 1. q. 25. à n. 60.

2 Quod quidem Conciliare decretum loquitur solum de Capitulis exceptis; non exempta enim minime sub illo comprehenduntur, etiam si multa habeant priuilegia, referuntur decisum Aloyf. Ric. in collect. decis. p. 4. collect. 751. in princ. & nouissime p. 4. sua praxis rerum fore eccles. resol. 86. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Capitulum § 8. Seraph. decis. 493 n. 1. Armend. in addit. ad recap. legu Nauarrae lib. 1. tit. 18 l. 7. de Episcopis n. 93. Massobr. in praxi habendi concilium, pral. 2. in princ. n. 14. secundum Roman. impress. Hieron. Venero in examine Episc. lib. 4. c. 27. n. 5. Ludou. à Sarauia in speciali tract. de iurisdic. Adiunctorum coadiuuantium Episcopum contra Prabendarios suos criminaliter procedentem q. 12. n. 17. Lotter. d. lib. 1. q. 25. n. 61.

3 Vnde decretum illud non pertinere ad Ecclesiam Cathedralē tanquam Cathedralē, sed tanquam exemptam, ac proinde Ecclesiam Collegiatam erectam in Cathedralē sub illo non comprehendunt referunt quoque decisum Armendar. dict. l. 7. de Episcopis n. 88. Ego ipse de officio, & potestate, part. 3. allegat. 73. n. 5. in fine, Ludouic. à Sarauia dict. tract. q. 11. n. 18.

Quos quidem adiunctos omnino assumendos esse ex personis, quae verè sint de Capitulo decidit Conc. Trid. d. c. 6. ibi. eligat ex Capitulo duos, &c. Quare regulariter alij non possunt eligi, quam Canonici, qui soli cum Praelato suo faciunt Capitulum, non item Capellani, neque Assisij, siue Portionarij, ut in terminis tenet Lotter. d. lib. 1. q. 25. n. 64. & 65. rationem praestat, quia isti clerici Canonici inferiores, sunt introducti non ad faciendum consortium cum ipsis, sed ad seruiendum, iurant enim obedientiam, & reuerentiam, nedum Episcopo, sed etiam Ecclesiae, sub qua appellatione continetur Capitulum, & n. 66. id limitat cum de consuetudine, statutove Ecclesiae possint iidem effici de Capitulo; vbi cumque enim beneficiati, vel alij huiusmodi sunt tales de iure speciali, in illis optime verificatur supradictum decretum Concilij, ut ex mente Sacrae Congr. fuit resolutum in Rota decis. 296. p. 1. diuers. & decis. 708. p. 2. recentior. & late probat Lotter. d. q. 25. num. 76. cum seqq. Sacrae Congregationi Eminentissimorum Cardinalium Concilij Trid. interpretum de mense Septembris 1618. expositum hoc modo fuit. Illustrissimi & Reuerendissimi de Canonic. & Dignitatib.

disimi Domini, à Sacra hac Congregatione declaratum est tertium, qui in casu discordiae eligitur inter Episcopum, & Capitulum iuxta formam c. 6. de refor. sess. 25. debere esse Canonicum, vel in dignitate ecclesiastica constitutum, & licet etiam censuerit quod debeat esse Canonicus, vel habere Dignitatem in Ecclesia, in qua eligitur, & teneri iurare se iustitiam administraturum, ne forte de hoc contingat dubitari Decanus & Capitulum Conchenſi Ecclesia peti Illustriss. & Reuerendiss. D. D. VV. ita in ea iubeant obseruari. Sacra Congr. Card. Conc. Trid. Interpretum censuit, tertium, qui eligitur in causa discordiae inter Episc. & Capitulum ex praescripto c. 6. sess. 25. eiusdem Concilij debere Canonicatum, vel Dignitatem in eadem Ecclesia obtinere. Honoratius Card. Lancellotus. Super hac declaratione multum disceptatum fuit inter Illustrissimum D. Henricum Pimentel dignissimum dictae Ecclesiae Praelatum praetendentem tertium illum esse eligendum non Capitularem, Capitulum verò contendens electionem fieri debere de persona Canonicatū, vel dignitatem in eadem Ecclesia obtinente iuxta formam huius declarationis, & pro vtraque parte scripserunt duo huius Curiae Madritensis Primarij aduocati hoc anno 1647. & ego scribere nolui, sed expectandam esse peritam à Sacra Congreg. nouissimam responsionem, quae tantae contentioni finem imponat.

4 Vbi autem Capitulum in principio anni filios duos non elegerit, Episcopus per se solum procedere potest, dummodo illud prius moueat, prout resolutum fuisse testantur Plassec. in praxi Episc. p. 2. c. 2. n. 9. Ludou. à Sarauia d. tract. q. 13. per tot. & me citato in hoc loco Machado in su. perfetto Confessor y Cura de Almas lib. 4. p. 4. tract. 11. doc. 4. n. 2. nō sic Episcopo nolente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, deuoluit iurisdictionem ad Adiunctos, ut late resoluit Ludou. à Sarauia d. tract. q. 5. per tot. vbi n. 11. citat me ipsum d. alleg. 73. n. 9. & n. 5. decisum refert nō ad Episcopum, seu ad Superiorem deuolui iurisdictionem si coniudices, seu adiuncti renuant procedere contra Capitularem, quod etiam attestatur Armendar. d. l. 7. Episcopis n. 89.

6 Et si decretum Concil. d. c. 6. procedit in Episcopo etiam non consecrato, ut bene resoluit Sarauia d. tract. q. 17. n. 35. vers. sed contra, vbi eod. n. 35. vers. ex omnibus, refert decisum succedere Capitulum Sede vacante in huiusmodi iurisdictione procedendi contra Capitularem delinquentem.

7 Duo illi adiuncti in procedendo iurisdictionem habent, secundum Machado d. lib. 4. p. 4. tract. 1. doc. 4. n. 3. Ludou. à Sarauia d. tract. q. 5. ex n. 5. vbi n. 15. post Camill. Borrel. in sum. decis. tit. 60. infim. subdit adiunctos iuramentū subire debere, sicut & alios iudices, de bene, &

9 fideliter se habendo, & num. 17. post Stephan. Gratian. *discept. forens. c. 100. n. 49.* tradit quòd quoties iudex dator Adiunctis alicui Tribunali si nominatur à Principe, talis nominatus appellatur iudex delegatus, si à lege, Ordinarius iudex vocatur. † Vnde posse huiusmodi Adiunctos recusari à parte, & solo iuramento resoluunt Stephan. Gratian. *d. c. 100. n. 49.* & Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 9. per tot.* Machado me citato, *vbi sup.* † & quando hac de causa sine fraude tempore diuinorum Officiorum eos abesse contigerit, priuandi non sunt quotidianis distributionibus tanquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem ex officio sibi attributo, secundum Monet. *de distribut. quotid. part. 2. q. 8. n. 19.* quem refero Ego ipse *d. alleg. 73. n. 6.* Aloyf. Ric. *in d. praxi part. 4. resol. 591.* me citato in hoc loco Machado *d. doc. 4. n. 4.*

11 *In causa Calciaten. ad instantiam Rotæ dubitatum fuit an Concil. c. 6. sess. 25. sustulerit immemorabilem consuetudinem circa locum tractandi causas cum adiunctis, & retinendi carcerem quando, vt in illa causa, sunt due Cathedralres vnite, & Episcopus pretendit habere Canonicum alterius ciuitatis in ea, in qua residet, carceratū, & ibidem tractare causam cum Adiunctis ciuitatis, de qua est carceratus Canonicus? S. Congr. Conc. die 7. Septembris 1630. censuit sublatam esse immemorabilem per Concilium in casu, & ad effectum de quo agitur.*

Nam dispositio Conc. *d. loco* procedit, etiā vbi cōtraria cōsuetudo immemorabilis vigeret, vt ipsummet expressit *in d. c. 6.* ibi necnon consuetudinibus etiam immemoralibus, &c. & per illud tenent Steph. Gratian. *discept. forens. c. 103. c. 492. n. 6.* Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 24. per tot.* Sustulit quoque concordias de super in contrarium initas inter Episcopos & Capitula, ibi, cōcordiis, quæ tantum suos obligent auctores, &c. quæ verba afficiunt etiam futuras concordias, Cæf. de Grassis *dec. 2. n. 2. & 3. de iureiur.* quod sanè est accipiendum, vt non intelligatur de concordis circa modum procedendi factis, & specificè confirmatis per Sedem Apost. Achil. *decis. 3. n. 2. de pactis.* Seraphin. *decis. 475. n. 3.* Mantica. *d. 202. n. 10.* Marchesan. *de commiss. p. 1. §. 1. de appellat. ab interlocut. decis. 4.* Gonz. *ad reg. 8. Cancel. glos. 25. n. 14.* Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 25. n. 6.* Lotter. *d. lib. 1. q. 25. n. 86.* Rot. *d. 715. p. 4. diuers.* Et addit idem Lotter. *d. loco, n. 88.* quòd dicitur specificè, & ex certa scientia cōfirmata si totus tenor sit relatus in ipsa confirmatione, vel saltem tota substantia narrata.

12 Non solum Episcopus, sed etiam eius Vicarius procedere potest contra Capitulares, adhibitis duobus de Capitulo iuxta formā Concilij *d. c. 6.* vt per Menoch. *cons. 52. n. 180.* Sbroz *de officio Vicarij lib. 2. q. 145.* Rot. *decis. 743. n. 5. part. 1. diuers.* & *dec. 321. part. 2. diuers.* latè Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 14. per tot.* Idem potest

Vicarius Sede vacante, sed absque adiunctis procedere non valebit, si Episcopus, dum vivebat non habebat auctoritatem procedendi sine illis, vt referunt decisum Sbroz *in addit. ad d. questionem 145.* & Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 17. n. 35. vers. in omnibus, in fine.*

Proprius Notarius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, qui illi Capitulo suspectus non sit, vt ait resolutum Armendar. *in addit. ad recap. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 38.* vbi *n. 61.* subdit processum in causis visitationis coram ipso esse fabricandum. † Assumere poterit Episcopus suum Fiscalem, qui interuenire solet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium, quem magis voluerit deputare, nec tenetur ad sumendum Cappellanum de choro, ex Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis. n. 91. in fine.* & *n. 92.* quem refero Ego ipse *d. alleg. 73. num. 8.*

Vnum autem, inquit Conc. Trid. *d. c. 6. tantum sit utriusque Adiuncti votum,* possitque alter Episcopo accedere: quòd si ambo ab Episcopo discordes in aliquo actu, seu interlocutoria, vel definitina sententia fuerint, tunc intra sex dierum spatium cum Episcopo tertium eligant, & si in electione tertij etiam discordent, ad viciniorum Episcopum electio deuoluatur, & iuxta eam partem, cum tertius conueniet, articulus in quo erat discordia, terminetur, alias processus, & inde sequenti nulla sint, nulloque producat iuris effectus. Hactenus sunt verba Concilij, ex quibus colligitur, quòd si Episcopus, & vnus ex duobus Adiunctis sine tertio pronunciarent, sententia esset nulla, vt ex aliis resolut Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 31. n. 21.* & ideo referunt Stephan. Gratian. *discept. forens. c. 100. n. 64.* & idem Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 31. n. 3.* sententia Episcopi, & Adiunctorum in causis criminalibus contra Capitulares esse concipiendā sub hac forma *Ego N. Episcopus de consilio, & assensu N. & N. adiunctorum ita pronuncio.*

Visitatio Capitulorum, & personarum Episcopis concessa, intelligenda est cumulatiue, nō optatiue ad Abbates, & Decanos, ac alios, quibus ante Concilium competeat ius visitandi, seorsum tamen ab Episcopis, vt referunt decisum Stephan. Gratian. *discept. forens. c. 154. n. 40.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. §. 2. proam. n. 21.* Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 4.* † Collectores Camerae Apostol. ad nudum ministerium exigendi certis casibus in partibus deputati, si sunt Canonici, vel alijs Beneficiarij, ab Episcopo visitari, & corrigi non possunt, vt referunt resolutum Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. glos. 51. n. 82.* & Armendar. *in addit. ad recap. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 30. vers. item Collectores.*

Sine Adiunctis potest Episcopus visitare corpus Ecclesiæ Cathedralis, & Sacramen-

tum, Reliquas, vestes, ornamenta, ceteraque ad cultum Diuinum destinata, sed & Capellanas, Capellanas, dotationes, anniuersarium, institutiones, memorias Defunctorum, pia opera, vel res, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ, vt per Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 123.* quem refero Ego ipse *d. alleg. 73. n. 15.*

19 Potest quoque sine Adiunctis Capitularibus Episcopus visitando peccata, & excessus Capitularium, quos correctione, & punitione dignos repererit, corrigere, punire, & emendare, non tamen pœna ordinaria, sed ea, quæ ad morum magis emendationem, quàm punitionem respiciat. Ita Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 39. vbi in resp. 2. & num. 77. & 79. cum Nic. Garc. de benef. p. 3. c. 2. num. 198. declarat. 10.* subdit huiusmodi facultatem visitandi etiam ad res, & bona Capituli, eiusque administratores extendi.

20 Potest etiam Episcopus sine Adiunctis procedere ad priuationem Canonicoꝝ ex causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non susceperint. Ita resolutum attestantur Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. n. 22.* Aloyf. Ricc. *in praxi rerum fore eccles. resol. 488. num. 2. & 3.* Ludou. à Sarauiā *d. tract. q. 18. per tot.* Ego ipse *d. alleg. 73. num. 12.*

21 Potest pariter Episcopus initio ad summariam informationem, & necessariam detentionem sine Adiunctis procedere in criminibus ex incontinentia prouenientibus, de qua in decreto de concubinariis, & in atrocioribus delictis dispositionem, aut degradationem requirentibus, vbi de fuga timetur, ne iudicium eludatur. Ita expressè Concil. Trid. *d. cap. 6. Mantie. decis. 180. n. 6.* Sarauiā *d. tract. q. 20.* Rot. *in Calciaten. iurisdictionis 6. Iunij 1622.* coram bonæ memor. Remboldo, vbi subditur non procedere in delictis simplicis incontinentiæ absque qualitate concubinatus, eò quod raptus, & violatio virginis est delictum requirens depositionem. Quoad fugam, sufficit quod de illa Ordinarius illum respectum habuerit, Rot. *in Conchen. iurisdictionis 3. Martij 1617.* coram bonæ memor. Card. Sacrato, & *in Calciaten. iurisdictionis 21. Iulij 1621.* coram bonæ memor. Remboldo, & additur *in alia Calciaten. supra allegata,* quod statum arbitrio iudicis an adesset timor fugæ. Quando autem quis dicatur suspectus de fuga, vide Salust. Tiber. *in praxi iudic. lib. 2. c. 23.* Ioseph. Sesse *de inbib. c. 9. §. 2. n. 44. & 46.* Melch. Phœbo *Lusit. decis. 54. p. 1.*

22 Potest denique Episcopus procedere sine Adiunctis ad pœnas contra Capitulares non obseruantes diem festum S. Augustini ab eodem indictum, vt censuit S. Congreg. Concil. *in causa Hispanen. die 7. Septembris 1630.*

23 Item contra Capitulares sine Adiunctis procedit Episcopus quando totum Capitulum *Barbos. de Canonic. & Dignitatib.*

lum deliquit, vt per Seraph. *decis. 1050. num. 1. cum seqq.* Aloyf. Ricc. *in d. praxi p. 4. resol. 594.* Lotter. *d. lib. 1. q. 25. num. 62.* Ludou. à Sarauiā *d. tract. q. 5. num. 4. & q. 6. per tot. vbi, num. 8.* asserit quod si reperiatur vnus in Capitulo, qui non deliquerit, iste procedet simul cum Episcopo. Intellige modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, vel vbi Episcopus habet interesse; quia tunc facultatem contra Capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem; vt per Armendar. *d. l. 7. de Episcopis, num. 90.* Ludou. à Sarauiā *d. tract. q. 6. num. 5. & 6.* Et ratio esse potest, ne partes extra suas prouincias tot sumptibus, & incommotis litigare, & degere cogantur; Aloyf. Ricc. *in praxi aurea resol. 126.* Nouan. *in prax. noui iuris Pontific. concl. 54. n. 3.* Steph. Gratian. *dicept. forens. tom. 5. c. 837. n. 15.* Quando autem dicatur vniuersum Capitulum delinquere, colligitur ex notatis per Curiam Pisaniā *lib. 4. c. 3. n. 1. ad 6.* Magon. *Lucensi decis. 72.* Card. Tusch. *lit. V. concl. 349.*

Potest etiam sine Adiunctis Episcopus rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante, nisi velit criminaliter ad eorum punitionem, & correctionem procedere. Ita censuit Sacra Congreg. Concilij, teste Nicol. Garc. *de benef. part. 5. cap. 7. num. 23.*

Valet quoque sine Adiunctis in personas Capitulares Episcopus procedere, si tales personæ extra Ecclesiam Capitularem beneficia curam animarum habentia obtineant, & in exercitio curæ deliquerint; præualeat enim qualitas illa officij propter quam Canonicus efficitur subditus solius Episcopi, neque tunc vti Canonicus, sed vti curam habens animarum, vel eius administrationem iudicari debet. Ita Seraphin. *decis. 1058. per tot.* Vel si procederunt contra aliquem Capitularem, qui per accidens esset subiectus liberæ, & absolutæ potestati Episcopi, Seraphin. *d. decis. 1058. num. 2.* Lotter. *d. lib. 1. q. 25. num. 61. in fine.*

Dubitatum fuit primò in causa Burgen. an Archiepiscopus possit ad se auocare causas pendentes contra Capitulares exemptos coram suo Vicario foraneo procedente cum Adiunctis à Capitulo deputatis. Secundò an appellatio in talibus casibus post latam sententiā detur ad ipsum Archiepiscopum? Sacra Congr. Concilij, die 18. Septembris 1627. ad primum censuit non posse Archiepiscopum auocare, vt cognoscat solus, sed bene cum Adiunctis. Ad secundum non dari appellationem à Vicario ad Archiepiscopum, sed causam deuolui ad Sedem Apostolicam.

Contra Coadiutores cum futura successione non tenetur Episcopus cum Adiunctis procedere nisi ex forma Coadiutoria colligatur ipsi Coadiutori concessa fuisse omnia priuilegia, quæ habent Canonici. Ita refert decifum

Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. p. 4. c. 5. n. 96. ubi observat ex clausula generali Coadiutoriae, quod Coadiutor habeat omnes, & singulas praerogativas, praeminentias, & honores coadiuti, non colligi concedi coadiutori huiusmodi privilegium de Adiunctis, eo quod illa intelligatur de praerogatiuis, praeminentiis, &c. circa servitium Ecclesiae, ut ex tenore ipsius coadiutoriae apparet, refert & sequitur Ludou. à Sarauia d. tract. q. 29. Vnde in causa Barbastren. proposito dubio in S. Congr. Concilij, an Episcopus possit per se sine Adiunctis procedere contra Coadiutores Canonorum Cathedralis, eadem Sacra Congr. die 9. Novembris 1630. censuit Episcopum non posse procedere contra huiusmodi Coadiutores absque Adiunctis, quatenus ex forma Coadiutoriae ipsis concessa fuerant omnia privilegia, quae habent Canonici.

- 27 Contra Portionarios habentes vocem in Capitulo potest Episcopus procedere sine Adiunctis, ut per Armendar. d. tit. 6. de visitat. n. 60. & d. l. 7. de Episcopis n. 91. in princip. Ludou. à Sarauia d. tract. quest. 23. ex num. 2. Cuius tamen contrarium resoluunt Aloyf. Ricc. d. collect. 751. & in praxi aurea resolut. 39. Massobr. in praxi habendi concursus prael. 21. in princ. num. 13. secundum Romanam impress. Ego ipse d. alleg. 73. num. 10. Quorum opinio procedit in Capitularibus, prout verò in his, qui non sunt de Capitulo, sed habent vocem in Capitulo, ut ex multis intelligit Ludou. à Sarauia d. q. 23. ex num. 4. subdens quod licet Portionarij, & dimidij Portionarij in Ecclesiis Corduben. Carthaginen. Hispalen. Calaguritan. & Calciaten. habeant vocem in Capitulo, tamen in electionibus, provisionibus, & ad effectum Coniudicum pro Capitularibus non habentur, ex iis, quae Gonzal. gloss. 43. n. 45. Rot. decis. 708. n. 2. & 3. part. recent. & faciunt quae supra dixi post. num. 3.
- 28 In causa Oriolen. quaesitum fuit primò, an si iudex secularis volens perquirere, & extrahere delinquentem ex priuata domo Canonici, ex urbanitate imploret auxilium Episcopi, teneatur desuper adhibere coniudices? Secundò an si de facto Coniudices se intromittant, & turbent in hoc iurisdictionem Episcopi, possit ipse procedere prout de iure contra huiusmodi perturbatores? Tertio, dato quod Episcopus possit procedere contra praedictos, an debeat adhibere in dicto iudicio alios Coniudices à Capitulo eligendos, vel solus procedere? S. Congr. Conc. die 5. April. 1631. ad primam citra approbationem gestorum ab Ordinario & secundum ea, quae proponuntur, respondit Episcopum non teneri requirere consensum Coniudicum. Ad secundum Episcopum posse contra dictos Coniudices procedere. Ad tertium teneri adhibere Coniudices. Et nouissimè eadem

S. Congr. Con. in eadem Oriolen. 28. Mart. 1632. ad 7. respondit posse Episcopum solum sine Adiunctis exigere rationem administrationis operum priorum ad curam Capituli spectantium, dummodo non procedat ad priuationem, vel alias criminaliter in forma iudicij.

Potest quoque sine Adiunctis Episcopus¹⁹ procedere ad subtractionem fructuum, & ad multas ab eo impositas contra Canonicos habentes Capitulum eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur: eadem. S. Congr. Conc. in d. Oriolen. 27. Mart. 1632. ad 11.

Potest similiter Episcopus sine Adiunctis³⁰ procedere contra Canonicum ob non residentiam, dum non procedit ad priuationem, sed poenas à S. Concil. praescriptas, ibid. ad 13.

Vtrum autem Episcopus teneatur visitare³¹ Capitula Ecclesiarum Cathedralium per propriam personam, vel visitationem possit committere suo Vicario? Vide latè disputantem Ioan. Sanci. in selectis disp. 50 per tot. in 2. part.

CAPVT XXIX.

De Canonicorum Coadiutoribus.

SUMMARIVM.

- 1 Coadiutoria in Dignitatibus, Canonicatibus, & Portionalibus Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum à tempore Sixti V. conceduntur à solo Papa. Coadiutoria in praedictis casibus conceditur propter infirmitatem. ibid. Vel propter senectutem, ibid.
- 2 Coadiutoris potestas à forma coadiutorie pendet.
- 3 Coadiutores cum futura successione non sunt beneficiarij interim dum viuunt coadiuti, nec habent ius nec titulum in beneficio.
- 4 Coadiutoria cum futura successione non sunt verè, & proprie beneficia.
- 5 Papa coadiutoriam concedendo non prouidet absolute de beneficio, sed necessitati Ecclesiae.
- 6 Coadiutor Canonici cum futura successione vocatur Canonicus fictus.
- 7 Canonicatus non vacat per obitum coadiutoris.
- 8 Coadiutoria post mortem coadiuti continet gratiam coadiutoris, & non subiacet publicationi.
- 9 Coadiutoria licet similis sit resignationi, est tamen quid diuersum ab illa.
- 10 Coadiutor consequi non potest fructus ex beneficio coadiuti.
- 11 Distributiones quotidianas absente coadiuto